

K U R Y E R

О Л А П Л О Т Ы П Ё К П Е Ч Ы .

C Z Y L I

DZIENNIK LITERATURZE, KUNSTOM, NOWOŚCIOM
i MODOM POŚWIĘCONY.

№ 28.

Dziennik ten wychodzi w Składzie sztuk pięknych A. BRZEZINY trzy razy na tydzień, to jest: w Poniedziałek, Środę i Sobotę z dołączeniem kwartalnie dwunastu rycin miedzi, których jedna miedzi. Prenumerata na 36 Numerów, przysyła się w Stolicy, w kwocie Złp: 15. na Prowincyi Złp: 18.

Zdarzenie Światowe.

Mało znajdziemy kobiet, któreby idąc za mąż miały moralne o powinnościach stanu tego wyobrażenie. W ich młodości zatrudniała je powszechnie mnożstwem lekkości i igraszek, uczą ich rzeczy bezużytecznych, a nigdy nie przygotowują ich do tej najważniejszej w ich życiu epoki.

Często naleyksze powody roztrzygaia wybór młodey osoby; rzadko się zdarza, aby rodzice tak iakby to czynić powinni, zasięgali o obyczajach i charakterze przyszłego swego zięcia gruntownych wiadomości: Czy ma majątek?..... jest wszystko, o co się powszechnie pytaia: Jak bogate będą dary przedślubne, czyli składać się będą z Szalów Kaszemirowych! pereł! klejnotów!..... jest wszystko, co pospolicie młoda dziewczynę przed Ślubem zatrudnia. Z obydwóch stron nikt nie pomyśli o przyszłości; terazniejszość wszystkich uszczęśliwia i na tem dosyć. Bez dokładnego poznania się wzajemnie, nie wiedząc czyli długo żyć będą mogli w zgodzie młodzi ludzie łączą się z sobą i są zostawieni samym sobie; iak wątek łódka rzucona na niebezpieczne morze i poruczona losowi, zdaie się iż im powiedziano: Jesteście połączeni, bądźcie szczęśliwi; my wypełniliśmy nasz obowiązek.

Wieluż to już nieszczęść te niedarowane małoważenie i lekkość były przyczyną. Wieleż to rodzin rozdwoionych ze czci nawet wyzutych dlatego, iż niechciano przewidzieć skutków podobnych związków? Znaleść można charaktery, które nigdy ze sobą zgodnemi byź nie mogą, w których nie na Świecie nie zdołaloby zniszczyć wstretu naturalnego, którego nawet wytłumaczyć sobie nie umieia, a z tad wypada słuszne pytanie: Jakież męki mogą wyrównać wspólnemu pożyciu dwóch iestestw, których potrzeby, obyczaje, gusta i związki są całkiem od siebie różnemi? każdy dzień

wschodzący po nad niemi powitany bywa przekleństwem. Nienawiść wzajemna zajmująca ich serca, z każdą chwilą nowę przybiera mocy, rozciąga się na całą rodzinę, na dzieci!... następują zdróżności okrywające ich wstydem— zbrodnie!... a nakoniec gdy oboje w chęci uwolnienia się od tak strasznego położenia, niepamiętni na wstyd i swą sławę, poczną się natrzasać z sądu Świata, możemy ich w tedy obwinać, iż są zakałem i hańbą towarzyskiego pożycia?

Zadney zapewne z tych uwag nie miała na myśli Pani E.... wydając swą córkę Eugenią za młodego D... Nadto iey wiele podobały się czterdzieści tysięcy rocznego dochodu przyszłego zięcia ażeby ją podobne fraszki zatrudniać miały. Eugenia z swej strony wierzyła że kocha swojego męża. Pani E.... oglądając wspañe suknie, brylanty i meble, które dla nowej małżonki przysposobił Pan D... nieprzestawała powtarzać, iż nie można byż przyjemniejszym od iey zięcia; a iey córka otoczona błyskotkami w rokosznych dniach pierwotnych małżeństwa, mniemała, że iey mąż był najprzyjemniejszym z ludzi.

Pan D.... w trzydziestu latach uchodził za uczonego: widziało go bezprzestannie zatopionego w naukach, nie żyjącego iak tylko z ludzmi nieposzlakowanej sławy, zgoda oddanego zupełnie umiejętnościom. Jego przyjaciele nie mało byli zdziwionemi gdy poczęto mówić o przyszłym iego małżeństwie: Powszechnie bowiem wiadano iż życie nieboszczyka Pana E... zatrutym było domowemi zgryzotami i wnoszoło nie bez przyczyny, że Eugenia pomimo świetnych przymiotów będzie nieodróżna swej Matki córką.

Nie można mówić, ażeby te wszystkie uwagi nie przeszły przez głowę Pana D...; ale któż jest wolny od błędów? Niemógł widzieć Eugenię bez wzruszenia; i pomimo, iż całkiem zaięty wdziękami tej młodej Osoby, oddany całkiem namiętności która go ku niej zbliżała, powtarzał sobie potysiąc razy wszystko cokolwiek iego przyjaciele mogli znaleźć przeciwko niej, roztrząsał wszystkie ich zarzuty, jednak nie mógł zostać panem czucia, któremu oprzeć się nie miał siły. Pomimo tego; w 16. latach serce młodej kobiety nie powinno, nie może byż zepsutym, i chociaż niektóre postęпки stawiały Eugenią w dosyć złem świetle przecież w oczach iego była pełną niewinności i wdzięku, a pewny iż słodkim i łagodnym życiem potrafi wykorzenić w niej te lekkie błędy, nie zaniedbał przyspieszyć związku w którym tyłu nie upatrywało iak tylko iego zgubę.

Cierpliwy i łagodny, chociaż obdarzony żywą wyobraźnią nasz młody małżonek, żeniąc się ułożył sobie sposób przyszłego swego postępowania. Postanowił zastępować u Eugeniі miejsce oycy, postanowił prowadzić ją pewną drogą pomiędzy zwodniczymi tego życia rozkoszami, i nawet w takim razie, gdyby Eugenia nieczuła na iego rady, na iego przywiązanie nie odpowiedziała iego oczekiwaniu, naprzd już był przygotowanym: przedsięwziął bowiem nie wahać się ani chwili nad porzuceniem kobiety, która była zdolną zdradzić swe obowiązki, i zaufanie człowieka, który swój los z iey losem połączył.—

Pierwszy rok małżeństwa upłynął nieznacznie: bo ten zawsze bywa przyjemnym. W całym blasku swej piękności, Eugenia była ozdobą towarzystw w które uczęszczała; wszędzie była żąda-

na i otoczoną hołdem; próżność często nadymała młode iey serce; trucizna bowiem pochlebstwa nayłatwiej trafia do naszey duszy.— Nieraz wracała Eugenia z swietnego wieczoru niespokojna i marząca, lecz Pan D... zdawał się niepostrzegać iey smutku pomimo iż z iak naywiększą starannością sledził wszystkie iey postęпки.

Już oddawna przestała nas dziwić lekkość, a nawet że tak powiem wolność panująca w terażniejszych naszych zabawach. Bez wątpienia słuchaiąc toczących się tam rozmów młoda osoba musi się często rumienić ieżeli myśl ich zgaduję, a przeciwnie ieżeli jest zupełnie nie winną nie mogą one iak tylko żywo zatrudniać iey wyobraźnię: zdaie się nawet że rodzice pobłażając takowym zdrożnościom, chcą im wycześnie i nieznacznie odsłonić tajemnice, których by zgłębiać nie powinny. Zwyckle młodym dziewczętom małżeństwo wystawionym bywa iako smieszność, mężowie stają się celem tysięcznych żartów— a ieżeli się zdarzy iż przedmiotem rozmowy są zdarzenia niektórych zapominających się kobiet, nigdy ich wystęпки nie ściągają sobie winney nagany, lecz tylko tkliwą litość, iż się połączyły z ludźmi, którzy ostrym i tyrańskim postępowaniem, dali im powód do podobnych usterków.

Eugenia z chciwością słuchała podobnych rozmów, więc one miały dla niey powabu aniżeli suche i nudne prawidła Pana D... co więcej, przekonano ją iż kobieta zamężna o wszystkim powinna wiedzieć, a Eugenia porównyując się z innemi towarzyszkami, iakże się ieszcze nieumiejętną znalazła. Mówiono iey o przybocznych kochankach Pani tej lub owey, a ona pytała się zwykle co to jest przyboczny kochanek?.... Zamiast odpowiedzi wysmiewano iey niewiadosć. Wszelako znalazły się przyjaciółki które ją i w tym oświecić nie zaniedbały.

(Dalszy ciąg w następującym Numerze.)

M O D Y.

Rycina Ner 28.

Il pleut; le soleil luit; et l'écharpe d'Iris
Rend ceux qui sortent avertis
Qu'en ce mois le manteau leur est fort nécessaire
Les Latins le nommaient douteux pour cette affaire.
La Fontaine.

Ten przymiotnik douteux mógł być bardzo stosownym w czasach dawnych Łacinników, którzy żyli pod pięknym niebem Włoch; lecz teraz może być wątpliwym używanie tak wygodnego stroiu iakim jest płaszcz w klimacie naszey Polski? gdzie ostrość atmosfery nie jest wątpliwą prawie przez pół roku! dla tego widzimy dzisiaj wszystkie nasze Damy nauczone doświadczeniem na iakie niebezpieczeństwa wystawić ich może lekkość ubioru w tak niestałym iak dziś czasie, pokrywające piękny swój strój, dobroczynnym płaszczykiem mniej lub więcej wykwinłym. Zaczawszy od czasu płaszców purpury Cezarów aż do płaszców biednych Łazaronów, od krótkich salopek naszych prababek, aż do pstrych Kapiszoników które nam przed parą laty Francuzkie Journały udzieliły, wieluż to odmianom i poprawom nie

podpadało to wygodne okrycie? Codziennie wynajdujemy, zmieniaemy króy i ozdoby sałop i płaszczów. Kołnierz Aksamitny podwójny, obszywany koronkami i rzucone na nim futro sobolowe, były jeszcze przed ośmiu dniami ozdobą płaszcza damskiego. Dzisiaj z zmienioną temperaturą mieliśmy już sposobność widzenia nowego płaszcza merynosowego mającego podobieństwo blousy. Koloru szarego ozdobiony jest dwoiakią peleryną pierwszą krótką, która z przodu rozcieta, związana jest kokardą z tejże materii; drugą dłuższą okrażającą całą postać aż po stan zukosa, której koniec zakończony w kutas; wcisnięty jest ukośnie z tyłu po za przepaskę która cały ten płaszcz spina. Tak peleryny iak płaszcz cały ozdobiony jest falbanką z tejże materii i tego koloru. Rękawy wolne i u dłoni po dwa razy listewkami z materii tegoż koloru spięte. Zawóy muslinowy laminowany gazą srebrną i ozdobiony pięcioma piórami białobłękitnymi. Suknia Atlasowa błękitna garniowana po tróynie falbanką haftowaną wząbki, koloru białego.

Wieczór 7my Muzykalny.

W dniu tym znowu mieliśmy sposobność, słyszenia talentu, który ze wszech miar na naszą zasługę uwagę. — Po odegraniu *Ouvertury z La gazza ladra*; 5. Koncert Fielda przez młodego Amatora exekwowany zadowolnił zupełnie przytomnych Słuchaczy. Biegłość ziałą tenże wszystkie a nieodstępne od dzieł Fielda trudności przewycięzał przy tem wybór naysiękniejszego z Fielda utworów dałą nam poznać, ile pracy temu pieknemu talentowi poświęca, i iak wyborny gust posiada. — Na równą pochwałę zasługę śpiew młodey Amatorki. — Zakończył wieczór ten Finał z dzieł Mehula.

Przyszłe posiedzenie odbędzie się w dniu 10. b. m.

TEATRA i WIDOWISKA STOLICY.

Teatr Narodowy — W dniu 3. b. m. na dochód odcieżdżającego za granicę JP. Kurpińskiego, dane były wyiątki z celniejszych jego Oper iako to: *Jadwigi*, *Kalmory*, *Pałacu Lucypiera*, *Krakowiaków i Górali*. — Wspaniewie: JPani Dmuszewska wnauder trudnéy Aryi w *Jadwidze*. — JPan Weinert w *Kalmorze*; — JP. Szczurowski w *Pałacu Lucypiera* sprawiedliwéy pochwały są godni. JPani Ledóchowska po odegrany Scenie z *Mahbeta* okłaskami obsypaną została. — Nie możemy tu przepomnieć gry bardzo dobrej poczynającego JP. Góreckiego w roli Organisty. — Młodzieniec ten daie nam może ieden nadzieie zapełnienia poniekąd nieodżałowaney *Żółkowskiego* straty i to powinnioby być nawiększem dla niego bodźcem, aby iak naysilniejszym staraniem zechciał ją uiścić. — Jak przyiaznemi są życzenia rodaków dla JP. Kurpińskiego dowiodło liczne zgromadzenie się publiczności w ten wieczór. — Żal iakiego doznaiemy z oddalenia się jego; ośladza nam poniekąd ta nadzieia iż go w krótee znowu wśród siebie uyrzemy pracującego tem skuteczniey dla sławy Narodu.

Wczoray daną była *Traiedya* w 5. Aktach, pod Tytułem *Otello*. — Zdaie się iż JP. Leduchowska i JP. Werowski chcieli grą swoią przewyżzyć samych siebie. —

N. 28

M. W. W.

